

คำจำกัดความ และ ชนิดของค่าบอกเวลา

2.1 คำจำกัดความของค่าบอกเวลา

2.1.1 ค่าบอกเวลา หมายถึง คำซึ่งมีความหมายบ่งบอกเวลา และทำหน้าที่อย่างไรอย่างหนึ่งใน 2 อย่างนี้ คือ

2.1.1.1 ทำหน้าที่เป็นหน่วยประโยคเสริมบอกเวลา¹ ตามลำดับได้ โดยอาจจะปรากฏต้น หรือท้ายประโยคก็ได้ และในกรณีที่ประโยคขึ้นต้นด้วยหน่วยประธานหรือหน่วยกรรมตรง หรือหน่วยกรรมรอง² ค่าบอกเวลาอาจจะปรากฏในตำแหน่งที่ 2 ของประโยค คือ อาจจะปรากฏข้างหลังหน่วยประธาน หรือข้างหลังหน่วยกรรมตรง หรือข้างหลังหน่วยกรรมรอง ทั้งนี้ เมื่อค่าบอกเวลาปรากฏในตำแหน่งเหล่านี้ จะไม่ทำให้ความหมายของประโยคโดยรวมเปลี่ยนแปลงไป การเปลี่ยนแปลงอาจมีบ้างในแง่ของการย้ำ หรือการเน้น กล่าวคือ เมื่อปรากฏต้นประโยคจะเน้นมากที่สุด เมื่อปรากฏในประโยคจะเน้นรองลงมา และเมื่อปรากฏท้ายประโยค จะเน้นน้อยที่สุด ค่าบอกเวลาประเภทนี้จะเรียกว่า "ค่าบอกเวลาประเภทที่ 1"

ตัวอย่างที่ปรากฏต้นหรือท้ายประโยค

กลางคืน หนาวมากไหม³
หนาวมากไหม กลางคืน
คำว่า กลางคืน ในประโยคตัวอย่าง ถือว่าเป็นค่าบอกเวลาประเภทที่ 1

1 ดูคำอธิบายเรื่อง หน่วยเสริมบอกเวลา ในบทที่ 1 หน้า 12.

2 ดูคำอธิบายเรื่อง หน่วยประธาน หน่วยกรรมตรง และ หน่วยกรรมรอง ในบทที่ 1 หน้า 9 - 10.

3 ดูคำอธิบายเรื่อง การเว้นวรรคในตัวอย่าง ในบทที่ 1 หน้า 6 - 7.

17. คำปฏิเสธ

มีคำเดียว คือ ไม่ คำนี้ปรากฏข้างหน้าหรือข้างหลังคำช่วยหน้ากริยาก็ได้
 เช่น ไม่ ำไม่กอบไม่รอน
 คนไม่ดำไม่งไม่สไม่บาย

เพราะมีความหมายบงบอกเวลา และทำหน้าที่เป็นหน่วยประโยคเสริมบอกเวลาตามลำดับ
ได้โดยปรากฏขึ้นหรือท้ายประโยค และเมื่อปรากฏในตำแหน่งเหล่านี้ ไม่ทำให้ความหมาย
ของประโยคโดยรวมเปลี่ยนแปลงไป

ตัวอย่างที่ปรากฏขึ้นหรือท้ายประโยค หรือปรากฏข้างหลังหน่วยประธาน

กลางวัน สีนี้ ไม่สวยงามนะ
สีนี้ ไม่สวยงามนะ กลางวัน
สีนี้ กลางวัน ไม่สวยงามนะ

คำว่า กลางวัน ในประโยคตัวอย่าง ถือว่าเป็นคำบอกเวลาประเภทที่ 1
เพราะมีความหมายบงบอกเวลา และทำหน้าที่เป็นหน่วยประโยคเสริมบอกเวลาตามลำดับ
ได้โดยปรากฏขึ้นหรือท้ายประโยค หรือปรากฏข้างหลังหน่วยประธาน คือ สีนี้ และเมื่อปรากฏ
ในตำแหน่งเหล่านี้ ไม่ทำให้ความหมายของประโยคโดยรวมเปลี่ยนแปลงไป

ตัวอย่างที่ปรากฏขึ้น หรือท้ายประโยค หรือปรากฏข้างหลังหน่วยกรรมตรง

เขา ๆ น้ำแข็ง ฉัน ไม่เคยทานเลย
น้ำแข็ง ฉัน ไม่เคยทานเลย เขา ๆ
น้ำแข็ง เขา ๆ ฉัน ไม่เคยทานเลย

คำว่า เขา ๆ ในประโยคตัวอย่าง ถือว่าเป็นคำบอกเวลาประเภทที่ 1
เพราะมีความหมายบงบอกเวลา และทำหน้าที่เป็นหน่วยประโยคเสริมบอกเวลาตามลำดับ
ได้โดยปรากฏขึ้นหรือท้ายประโยค หรือปรากฏข้างหลังหน่วยกรรมตรง คือ น้ำแข็ง และ
เมื่อปรากฏในตำแหน่งเหล่านี้ ไม่ทำให้ความหมายของประโยคโดยรวมเปลี่ยนแปลงไป

ตัวอย่างที่ปรากฏขึ้น หรือท้ายประโยค หรือปรากฏข้างหลังหน่วยกรรมรอง

ตะเกี เด็ก ๆ พวกนี้ ฉัน ให้- สก่างค์ - ไปแล้ว ¹

¹ ดูคำอธิบายวิธีใช้เครื่องหมาย - (ยัติภังค์) ในบทที่ 1 หน้า 7.

เด็ก ๆ พวกนี้ ฉัน ให้- สตางค์ -ไปแล้ว ตะกี
 เด็ก ๆ พวกนี้ ตะกี ฉัน ให้- สตางค์ -ไปแล้ว

คำว่า ตะกี ในประโยคตัวอย่าง ถือว่าเป็นคำบอกเวลาประเภทที่ 1 เพราะมีความหมายบอกเวลา และทำหน้าที่เป็นหน่วยประโยคเสริมบอกเวลาตามลำพังได้ โดยปรากฏต้น หรือท้ายประโยค หรือปรากฏข้างหลังหน่วยกรรมรอง คือ เด็ก ๆ พวกนี้ และเมื่อปรากฏในตำแหน่งเหล่านี้ ไม่ทำให้ความหมายของประโยคส่วนรวมเปลี่ยนแปลงไป

คำบอกเวลาประเภทที่ 1 นี้ มีจำนวนทั้งหมด 23 คำ (ดูรายการคำพร้อมด้วยตัวอย่างในผนวก ก. หน้า 122-25)

2.1.1.2 ทำหน้าที่เป็นหน่วยประโยคเสริมบอกเวลาตามลำพังไม่ได้ จะต้องทำหน้าที่ร่วมกับคำบอกเวลาด้วยกัน หรือร่วมกับคำในหมวดอื่น อย่างใดอย่างหนึ่ง คำบอกเวลาประเภทนี้ จะเรียกว่า "คำบอกเวลาประเภทที่ 2"

ตัวอย่างที่ทำหน้าที่ร่วมกับคำบอกเวลาด้วยกัน

1. เมื่อ/ก็ ไปไหนมา

ไปไหนมา เมื่อ/ก็

คำว่า เมื่อ และ ก็ ในประโยคตัวอย่าง ถือว่าเป็นคำบอกเวลาประเภทที่ 2 เพราะ แต่ละคำมีความหมายบอกเวลา และทำหน้าที่เป็นหน่วยประโยคเสริมบอกเวลาตามลำพังไม่ได้ ต้องทำหน้าที่ร่วมกัน

2. ตอนบาย ๆ คุณยายฉัน มักจะหลับ

คุณยายฉัน มักจะหลับ ตอนบาย ๆ

คุณยายฉัน ตอนบาย ๆ มักจะหลับ

คำว่า ตอน ในประโยคตัวอย่าง ถือว่าเป็นคำบอกเวลาประเภทที่ 2 เพราะมีความหมายบอกเวลา และทำหน้าที่เป็นหน่วยประโยคเสริมบอกเวลาตามลำพังไม่ได้ ต้องทำหน้าที่ร่วมกับคำอื่น เช่น ปรากฏข้างหน้าคำว่า บาย ๆ ซึ่งเป็นคำบอกเวลาประเภทที่ 1

3. บาย โมง มาพบกันที่นั่นะ

มาพบกันที่นั่นะ บาย โมง

คำว่า โมง ในประโยคตัวอย่าง ถือว่าเป็นคำบอกเวลาประเภทที่ 2 เพราะมีความหมายบ่งบอกเวลา และทำหน้าที่เป็นหน่วยประโยคเสริมบอกเวลาตามลำดับไม่ได้ ต้องทำหน้าที่ร่วมกับคำอื่น เช่น ปรากฏข้างหลังคำว่า บาย ซึ่งเป็นคำบอกเวลาประเภทที่ 1

ตัวอย่างที่ทำหน้าที่ร่วมกับคำในหมวดอื่น

1. มะวันนี้ เลื่อนี่ จะเสร็จไหม

เลื่อนี่ จะเสร็จไหม มะวันนี้

เลื่อนี่ มะวันนี้ จะเสร็จไหม

คำว่า มะวันนี้ ในประโยคตัวอย่าง ถือว่าเป็นคำบอกเวลาประเภทที่ 2 เพราะมีความหมายบ่งบอกเวลา และทำหน้าที่เป็นหน่วยประโยคเสริมบอกเวลาตามลำดับไม่ได้ ต้องทำหน้าที่ร่วมกับคำอื่น เช่น ปรากฏข้างหน้าคำว่า นี่ ซึ่งเป็นคำบอกกำหนดเสียงตรี¹

2. ครั้งแรก เด็กคนนั้น ยิงพลาด

เด็กคนนั้น ยิงพลาด ครั้งแรก

เด็กคนนั้น ครั้งแรก ยิงพลาด

คำว่า ครั้งแรก ในประโยคตัวอย่าง ถือว่าเป็นคำบอกเวลาประเภทที่ 2 เพราะมีความหมายบ่งบอกเวลา และทำหน้าที่เป็นหน่วยประโยคเสริมบอกเวลาตามลำดับไม่ได้ ต้องทำหน้าที่ร่วมกับคำอื่น เช่น ปรากฏข้างหน้าคำว่า แรก ซึ่งเป็นคำบอกลำดับที่²

¹ ดูคำอธิบายเรื่อง คำบอกกำหนดเสียงตรี ในบทที่ 1 หน้า 21.

² ดูคำอธิบายเรื่อง คำบอกลำดับที่ ในบทที่ 1 หน้า 20.

3. บางคืบ เราสองคน คุยกันจนคืบ
 เราสองคน คุยกันจนคืบ บางคืบ
 เราสองคน บางคืบ คุยกันจนคืบ

คำว่า คืบ ในประโยคตัวอย่าง ถือว่าเป็นคำบอกเวลาประเภทที่ 2 เพราะมีความหมายบอกเวลา และทำหน้าที่เป็นหน่วยประโยคเสริมบอกเวลาตามลำดับไม่ได้ ต้องทำหน้าที่ร่วมกับคำอื่น เช่น ปรากฏข้างหลังคำว่า บาง ซึ่งเป็นคำบอกจำนวน¹

คำบอกเวลาประเภทที่ 2 นี้ มีจำนวนทั้งหมด 108 คำ (ดูรายการคำพร้อมด้วยตัวอย่าง ในผนวก ข. หน้า 126-37)

2.1.2 เหตุที่ต้องแยกคำบอกเวลาออกเป็นคำชนิดหนึ่งต่างหาก

2.1.2.1 เนื่องจากว่าคำบอกเวลามีลักษณะคล้ายคำนาม จึงทำให้นักภาษามบางท่าน² จัดให้คำบอกเวลาเป็นคำนามก็มี แต่เนื่องจากว่า ผู้เขียนเห็นว่าคำบอกเวลา ยังมีลักษณะที่แตกต่างไปจากคำนาม จึงไม่ถือว่าคำบอกเวลาเป็นคำนาม

ก. ลักษณะที่คล้ายคำนาม คือ ปรากฏข้างหลังคำบุพบท³ ได้

ตัวอย่าง

คำบอกเวลาประเภทที่ 1 ที่ปรากฏข้างหลังคำบุพบท เช่น ในปัจจุบัน
 คำบอกเวลาประเภทที่ 2 ที่ปรากฏข้างหลังคำบุพบท เช่น ในอุทฺทหนาว
 คำนามที่ปรากฏข้างหลังคำบุพบท เช่น ในหนังสือ

¹ ดูคำอธิบายเรื่อง คำบอกจำนวน ในบทที่ 1 หน้า 20.

² เช่น พระยาอุปถัมภ์คสิณปลสาร ในหนังสือ หลักภาษาไทย และ ดร.อุดม วโรคม-
 ลิกขิตต์ ในหนังสือ ภาษาศาสตร์เบื้องต้น

³ ดูคำอธิบายเรื่อง คำบุพบท ในบทที่ 1 หน้า 22.

ข. ลักษณะที่แตกต่างจากคำนาม คือ

(1) คำบอกเวลาปรากฏข้างหน้าคำบอกกำหนดเสียงโท¹ ไม่ได้ แต่คำนามปรากฏได้

ตัวอย่าง

คำนามที่ปรากฏข้างหน้าคำบอกกำหนดเสียงโท เช่น หนังสือนี้

คำบอกเวลาประเภทที่ 1 จะปรากฏข้างหน้าคำบอกกำหนดเสียงโทไม่ได้ เช่น

* เย็นนี้² ไม่มีใช้ในภาษาไทย

คำบอกเวลาประเภทที่ 2 จะปรากฏข้างหน้าคำบอกกำหนดเสียงโทไม่ได้ เช่น

* คืนนี้ ไม่มีใช้ในภาษาไทย

(2) คำบอกเวลาที่มีความหมายบอกเวลา และอาจจะทำหน้าที่เป็นหน่วยประโยคเสริมบอกเวลาตามลำพัง หรือทำหน้าที่นี้ร่วมกับคำอื่น ๆ อย่างใดอย่างหนึ่งได้ ดังกล่าวมาแล้วในข้อ 2.1.1 แต่คำนามทำหน้าที่นี้ไม่ได้

ตัวอย่าง

คำบอกเวลาประเภทที่ 1 ที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยประโยคเสริมบอกเวลาตามลำพัง เช่น

กลางคืน หนาวมากไหม

หนาวมากไหม กลางคืน

คำนาม จะทำหน้าที่เป็นหน่วยประโยคเสริมบอกเวลาตามลำพังไม่ได้ เช่น

* หนังสือ หนาวมากไหม

* หนาวมากไหม หนังสือ

ไม่มีใช้ในภาษาไทย

¹ ดูคำอธิบายเรื่อง คำบอกกำหนดเสียงโท ในบทที่ 1 หน้า 21.

² ดูคำอธิบายวิธีใช้เครื่องหมาย * (คอกจัน) ในบทที่ 1 หน้า 6.

2.1.2.2 ในบางกรณีคำบอกเวลามีลักษณะคล้ายคำลักษณนาม และนักภาษาศาสตร์บางท่าน จัดให้เป็นคำลักษณนามด้วย แต่เนื่องจากผู้เขียนเห็นว่า คำบอกเวลายังมีลักษณะที่แตกต่างไปจากคำลักษณนาม จึงได้จัดให้เป็นคำชนิดหนึ่งต่างหาก

ก. ลักษณะที่คล้ายกับคำลักษณนาม คือ

(1) ปรากฏข้างหน้าคำบอกกำหนดเสียงตรีได้

ตัวอย่าง

คำบอกเวลาประเภทที่ 1 ที่ปรากฏข้างหน้าคำบอกกำหนดเสียงตรี เช่น

เช้านี้ เย็นนั้น

คำบอกเวลาประเภทที่ 2 ที่ปรากฏข้างหน้าคำบอกกำหนดเสียงตรี เช่น

วันนี้ ปีนั้น

คำลักษณนามที่ปรากฏข้างหน้าคำบอกกำหนดเสียงตรี เช่น

ตัวนี้ ใบนั้น

(2) ปรากฏข้างหลังคำบอกจำนวนได้

ตัวอย่าง

คำบอกเวลาประเภทที่ 1 ที่ปรากฏข้างหลังคำบอกจำนวน เช่น

ทุกเช้า ทุกเย็น

คำบอกเวลาประเภทที่ 2 ที่ปรากฏข้างหลังคำบอกจำนวน เช่น

ทุกคืน บางปี 3 วัน

คำลักษณนามที่ปรากฏข้างหลังคำบอกจำนวน เช่น

ทุกตัว บางใบ 4 อัน

(3) ปรากฏข้างหน้าคำบอกลำดับที่ได้

ตัวอย่าง

คำบอกเวลาประเภทที่ 2 ที่ปรากฏข้างหน้าคำบอกลำดับที่ เช่น
ครั้งแรก ปีหนึ่ง วันสุดท้าย

คำลักษณะนาม ที่ปรากฏข้างหน้าคำบอกลำดับที่ เช่น
ตัวแรก ใบหนึ่ง อันสุดท้าย

(4) ปรากฏข้างหลังคำหน้าคำบอกจำนวน ¹ ได้

ตัวอย่าง

คำบอกเวลาประเภทที่ 1 ที่ปรากฏข้างหลังคำหน้าคำบอกจำนวน เช่น
ทั้งเช้า ทั้งเย็น

คำบอกเวลาประเภทที่ 2 ที่ปรากฏข้างหลังคำหน้าคำบอกจำนวน เช่น
ทั้งวัน อีกสักครู่

คำลักษณะนาม ที่ปรากฏข้างหลังคำหน้าคำบอกจำนวน เช่น
ทั้งตัว อีกสักใบ

(5) ปรากฏข้างหน้าคำหลังคำบอกจำนวน ² ได้

ตัวอย่าง

คำบอกเวลาประเภทที่ 1 ที่ปรากฏข้างหน้าคำหลังคำบอกจำนวน เช่น
เพียงครึ่ง บายครึ่ง

คำบอกเวลาประเภทที่ 2 ที่ปรากฏข้างหน้าคำหลังคำบอกจำนวน เช่น
ชั่วโมงครึ่ง ปีครึ่ง

คำลักษณะนาม ที่ปรากฏข้างหน้าคำหลังคำบอกจำนวน เช่น
ตัวครึ่ง เมตรครึ่ง

¹ ดูคำอธิบายเรื่อง คำหน้าคำบอกจำนวน ในบทที่ 1 หน้า 20.

² ดูคำอธิบายเรื่อง คำหลังคำบอกจำนวน ในบทที่ 1 หน้า 21.

ข. ลักษณะที่แตกต่างจากคำลักษณนาม คือ กลุ่มคำที่มีคำบอกเวลาเป็นส่วนประกอบ กังกล่าวแล้ว จะปรากฏในประโยคเริ่ม¹ ได้ ส่วนกลุ่มคำที่มีคำลักษณนามเป็นส่วนประกอบ จะปรากฏในประโยคเริ่มไม่ได้ คือ จะปรากฏในประโยคไม่เริ่ม¹ เท่านั้น

ตัวอย่าง

เขานี้ ปรากฏในประโยคเริ่มได้ เช่น เขานี้อากาศดี ส่วน ตัวนี้ ปรากฏในประโยคเริ่มไม่ได้ เช่น ประโยคว่า ฉันชอบตัวนี้ จะใช้ประโยคเริ่มไม่ได้เพราะเมื่อพูดแล้ว ผู้ฟังจะไม่เข้าใจความหมาย ถ้าจะให้ผู้ฟังเข้าใจความหมายจะต้องมีข้อความ เช่น เธอชอบเสื้อตัวไหน มาข้างหน้า ประโยค ฉันชอบตัวนี้ จึงถือว่าเป็นประโยคไม่เริ่ม

2.2 ชนิดของคำบอกเวลาแต่ละประเภท

2.2.1 ชนิดของคำบอกเวลาประเภทที่ 1

คำบอกเวลาประเภทที่ 1 ซึ่งทำหน้าที่เป็นหน่วยประโยคเสริมบอกเวลาตามลำดับใดดังกล่าวมาแล้วในข้อ 2.1.1.1 นั้น บางคำอาจจะทำหน้าที่นี้ร่วมกับคำอื่น ๆ ได้ด้วย คำประเภทนี้จึงอาจแบ่งออกเป็นชนิดใหญ่ ๆ ได้ 2 ชนิด คือ

1. ชนิดที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยประโยคเสริมบอกเวลาตามลำดับเพียงอย่างเดียว
2. ชนิดที่อาจจะทำหน้าที่เป็นหน่วยประโยคเสริมบอกเวลาตามลำดับ หรือทำหน้าที่นี้ร่วมกับคำอื่น ๆ ก็ได้

2.2.1.1 ชนิดที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยประโยคเสริมบอกเวลาตามลำดับเพียง

อย่างเดียว

คำชนิดนี้มีแต่ที่เป็นรูปคำซ้ำ จำนวน 2 คำ คือ คำว่า แรก ๆ ใหม่ ๆ

ตัวอย่าง

แรก ๆ ต้องลำบากหนอยนะ
ต้องลำบากหนอยนะ แรก ๆ

¹ ดูคำอธิบายเรื่อง ประโยคเริ่ม ประโยคไม่เริ่ม ในบทที่ 1 หน้า 7 - 8.

ใหม่ ๆ คงต้องท่องเอาหนอยนะ
คงต้องท่องเอาหนอยนะ ใหม่ ๆ

2.2.1.2 ชนิดที่อาจจะทำหน้าที่เป็นหน่วยประโยคเสริมบอกเวลาตามลำพัง
หรือ ทำหน้าที่ร่วมกับคำอื่น ๆ ก็ได้

คำชนิดนี้อาจแบ่งเป็นชนิดย่อย ๆ ได้ 5 ชนิด ตามจำนวนหมวดคำอื่น ๆ¹
ซึ่งคำชนิดนี้ทำหน้าที่รวมด้วยได้ โดยอาจจะรวมกับคำตั้งแต่หมวดเดียวไปจนถึง 5 หมวด
ดังนี้คือ

2.2.1.2.1 ชนิดที่อาจจะทำหน้าที่เป็นหน่วยประโยคเสริมบอก
เวลาตามลำพัง หรือ ทำหน้าที่ร่วมกับคำในหมวดอื่นได้เพียงหมวดเดียว คือ ปรากฏข้าง
หลังคำบอกเวลาประเภทที่ 2 ชนิดนี้มีทั้งที่เป็นรูปคำเดี่ยว และที่เป็นรูปคำซ้ำ ที่เป็นรูปคำ
เดี่ยว มีจำนวน 2 คำ คือ คำว่า กลางคืน ต่อมา ที่เป็นรูปคำซ้ำ มีจำนวน 6 คำ
คือ คำว่า คำ ๆ เข้า ๆ เที่ยง ๆ บาย ๆ เย็น ๆ สาย ๆ

ตัวอย่างที่เป็นรูปคำเดี่ยว

เมื่อทำหน้าที่ตามลำพัง

<u>กลางคืน</u>	ร้านนั้น	เปิดใหม่	
	ร้านนั้น	เปิดใหม่	<u>กลางคืน</u>
	ร้านนั้น	<u>กลางคืน</u>	เปิดใหม่
<u>ต่อมา</u>	ผู้ชายคนนั้น	ถูกจับไม่ไชหรือ	
	ผู้ชายคนนั้น	ถูกจับไม่ไชหรือ	<u>ต่อมา</u>
	ผู้ชายคนนั้น	<u>ต่อมา</u>	ถูกจับไม่ไชหรือ

¹ คำที่ทำหน้าที่ร่วมกับคำบอกเวลาประเภทที่ 1 ได้ มีจำนวนทั้งหมด 6 หมวด คือ
คำบอกเวลา คำบอกกำหนดเสียงตรี คำหน้าคำบอกจำนวน คำหลังคำบอกจำนวน
คำบอกจำนวน และ คำบุพบท

เมื่อทำหน้าที่ร่วมกับคำอื่น คือ ปรากฏข้างหลังคำบอกเวลาประเภทที่ 2

ตอนกลางคืน รานนั้น เปิดควยหรือ
 รานนั้น เปิดควยหรือ ตอนกลางคืน
 รานนั้น ตอนกลางคืน เปิดควยหรือ

หัวโมงต่อมา เรียนสนุกใหม่
 เรียนสนุกใหม่ หัวโมงต่อมา

ตัวอย่างที่เป็นรูปคำซ้ำ

เมื่อทำหน้าที่ตามลำพัง

คำ ๆ เราสองคน จะกลับมาทาน- ข้าว -ควย
 เราสองคน จะกลับมาทาน- ข้าว -ควย คำ ๆ
 เราสองคน คำ ๆ จะกลับมาทาน- ข้าว -ควย

เขา ๆ รถเมลสายนี้ แนนใหม่
 รถเมลสายนี้ แนนใหม่ เขา ๆ
 รถเมลสายนี้ เขา ๆ แนนใหม่

เที่ยง ๆ มาพบกันที่ห้องนั้นนะ
 มาพบกันที่ห้องนั้นนะ เที่ยง ๆ

บาย ๆ เด็กพวกนี้ มักจะง่วง
 เด็กพวกนี้ มักจะง่วง , บาย ๆ
 เด็กพวกนี้ บาย ๆ มักจะง่วง

เย็น ๆ นำไปเดินเล่นที่ในชอยกันนะ
นำไปเดินเล่นที่ในชอยกันนะ เย็น ๆ

สาย ๆ กับชาวนี้ จะเป็นหมคนนะซี
กับชาวนี้ จะเป็นหมคนนะซี สาย ๆ
กับชาวนี้ สาย ๆ จะเป็นหมคนนะซี

เมื่อทำหน้าที่ร่วมกับคำอื่น คือ ปรากฏข้างหลังคำบอกเวลาประเภทที่ 2

<u>ตอนคำ</u> ๆ	ไม่ควรไปเดินแถวนั้น ไม่ควรไปเดินแถวนั้น <u>ตอนคำ</u> ๆ
<u>ตอนเข้า</u> ๆ	รถเมล์สายนี้ ไม่น่าจะแน่นเลย รถเมล์สายนี้ ไม่น่าจะแน่นเลย <u>ตอนเข้า</u> ๆ รถเมล์สายนี้ <u>ตอนเข้า</u> ๆ ไม่น่าจะแน่นเลย
<u>ตอนเที่ยว</u> ๆ	ร้อนทีเดียว ร้อนทีเดียว <u>ตอนเที่ยว</u> ๆ
<u>ตอนบ่าย</u> ๆ	ห้องเช่า ร้อนไหม ห้องเช่า ร้อนไหม <u>ตอนบ่าย</u> ๆ ห้องเช่า <u>ตอนบ่าย</u> ๆ ร้อนไหม
<u>ตอนเย็น</u> ๆ	ไปเดินเล่นแถวโน้นกันเอาไหม ไปเดินเล่นแถวโน้นกันเอาไหม <u>ตอนเย็น</u> ๆ
<u>ตอนสาย</u> ๆ	ห้องฉัน ถูก แดด ห้องฉัน ถูก แดด <u>ตอนสาย</u> ๆ ห้องฉัน <u>ตอนสาย</u> ๆ ถูก แดด

2.2.1.2.2 ชนิดที่อาจจะทำหน้าที่เป็นหน่วยประโยคเสริมบอกเวลาตามคำพัง หรือทำหน้าที่ร่วมกับคำในหมวดอื่น ๆ ได้เป็นจำนวน 2 หมวด คือ ปรากฏข้างหลังคำบอกเวลาประเภทที่ 2 หรือข้างหน้าคำบอกกำหนดเสียงตรีที่ได้ ชนิดนี้มีแต่ที่เป็นรูปคำเดียว จำนวน 6 คำ คือ คำว่า ต่อไป ตะกี (ตะกั) หน้าฝน หน้าร้อน หน้าหนาว

ตัวอย่าง

เมื่อทำหน้าที่ตามคำพัง

ต่อไป ที่กตรงนั้น อาจจะแพง
 ที่กตรงนั้น อาจจะแพง ต่อไป
 ที่กตรงนั้น ต่อไป อาจจะแพง

ตะก รองใหำใม
 รองใหำใม ตะก

หน้าณ ณหน้าณ มักจะแง
ณหน้าณ มักจะแง หน้าณ
ณหน้าณ หน้าณ มักจะแง

หน้ารอน คนกรุงทเทหา ชอบใปที่ชายทะเล
คนกรุงทเทหา ชอบใปที่ชายทะเล หน้ารอน
คนกรุงทเทหา หน้ารอน ชอบใปที่ชายทะเล

หน้าแง นำประปาทีน ใมคอยใล
นำประปาทีน ใมคอยใล หน้าแง
นำประปาทีน หน้าแง ใมคอยใล

หน้าทนาว ฉิวฉัน มักจะแก
ฉิวฉัน มักจะแก หน้าทนาว
ฉิวฉัน หน้าทนาว มักจะแก

เมื่อทำหน้าที่รวมกับคำอื่น

ก. ปรากฎชางหลังคำบอกเวลาประกทที่ 2

จัวใมงตอใป รเิยนที่หองนี้หรือ
รเิยนที่หองนี้หรือ จัวใมงตอใป

เมื่อตะก หลับอยหรือเปลา
หลับอยหรือเปลา เมื่อตะก

ตอนหน้าฝน เสื่อผ้าพวกนี้ แห้งระดมาก
 เสื่อผ้าพวกนี้ แห้งระดมาก ตอนหน้าฝน
 เสื่อผ้าพวกนี้ ตอนหน้าฝน แห้งระดมาก

ตอนหนาวร้อน อากาศที่นั่น กำลังสบาย
 อากาศที่นั่น กำลังสบาย ตอนหนาวร้อน
 อากาศที่นั่น ตอนหนาวร้อน กำลังสบาย

ตอนหน้าแดง คินที่นั่น มักจะแตกกระแหง
 คินที่นั่น มักจะแตกกระแหง ตอนหน้าแดง
 คินที่นั่น ตอนหน้าแดง มักจะแตกกระแหง

ตอนหน้าหนาว มีคเร็วว่ะ
 มีคเร็วว่ะ ตอนหน้าหนาว

ข. ปรากฏข้างหน้าค้ำบอกกำหนดเสียงตรี
ค่อไปนี้ จะตองขยันให้มาก ๆ แลวณะ
 จะตองขยันให้มาก ๆ แลวณะ ค่อไปนี้

ตะกีนี่ ไปอยู่ที่ไหนมา
 ไปอยู่ที่ไหนมา ตะกีนี่

หน้าฝนนี้ ถนนหน้าบ้าน คงจะเจอะแอะที่เคี้ยว
 ถนนหน้าบ้าน คงจะเจอะแอะที่เคี้ยว หน้าฝนนี้
 ถนนหน้าบ้าน หน้าฝนนี้ คงจะเจอะแอะที่เคี้ยว

หนาวร้อนนี้ จะไปพักร้อนที่ไหนคี่
 จะไปพักร้อนที่ไหนคี่ หนาวร้อนนี้

หน้าแดงนี้ น้ำในคลอง คงจะแห้ง
 น้ำในคลอง คงจะแห้ง หน้าแดงนี้
 น้ำในคลอง หน้าแดงนี้ คงจะแห้ง

หน้าหนาวนี้ ที่ฉัน จะไป เยอรมัน
 ที่ฉัน จะไป เยอรมัน หน้าหนาวนี้
 ที่ฉัน หน้าหนาวนี้ จะไป เยอรมัน

2.2.1.2.3 ชนิดที่อาจจะทำหน้าที่เป็นหน่วยประโยคเสริมบอก
 เวลาตามลำพัง หรือทำหน้าที่ร่วมกับคำในหมวดอื่น ๆ ได้เป็นจำนวน 3 หมวด คือ ปรากฏ
 ข้างหลังคำบอกเวลาประเภทที่ 2 หรือคำบุพบทก็ได้ และปรากฏข้างหน้าคำบอกกำหนดเสียง
 ตรีที่ใดควย ชนิดนี้มีแต่ที่เป็นรูปคำเดี่ยว จำนวน 3 คำ คือ คำว่า กลางวัน ปัจจุบัน
ปีกลาย

ตัวอย่าง

เมื่อทำหน้าที่ตามลำพัง

กลางวัน ผาฉันนี้ คุยสวยฉันนะ
 ผาฉันนี้ คุยสวยฉันนะ กลางวัน
 ผาฉันนี้ กลางวัน คุยสวยฉันนะ

ปัจจุบัน ที่ดินบริ เวณนั้น แพงมาก
 ที่ดินบริ เวณนั้น แพงมาก ปัจจุบัน
 ที่ดินบริ เวณนั้น ปัจจุบัน แพงมาก

ปีกลาย น้องคนเล็กฉัน สอบไล่ไคที่หนึ่ง
 น้องคนเล็กฉัน สอบไล่ไคที่หนึ่ง ปีกลาย
 น้องคนเล็กฉัน ปีกลาย สอบไล่ไคที่หนึ่ง

เมื่อทำหน้าที่ร่วมกับคำอื่น

ก. ปรากฏข้างหลังคำบอกเวลาประเภทที่ 2
 ตอนกลางวัน ทาน- ข้าว -ที่ไทนกัน
 ทาน- ข้าว -ที่ไทนกัน ตอนกลางวัน

สมัยปัจจุบัน บ้านเมืองเรา เปลี่ยนแปลงไปมาก
 บ้านเมืองเรา เปลี่ยนแปลงไปมาก สมัยปัจจุบัน
 บ้านเมืองเรา สมัยปัจจุบัน เปลี่ยนแปลงไปมาก

เมื่อปีกลาย เพื่อนกัน- แต่งงาน - ตั้งหลายคน
 เพื่อนกัน- แต่งงาน - ตั้งหลายคน เมื่อปีกลาย
 เพื่อนกัน- เมื่อปีกลาย แต่งงาน - ตั้งหลายคน

ข. ปรากฏข้างหลังคำพบ

ตั้งแต่กลางวัน เราสองคน ยังไม่ได้ออกไปข้างนอกเลย
 เราสองคน ยังไม่ได้ออกไปข้างนอกเลย ตั้งแต่กลางวัน
 เราสองคน ตั้งแต่กลางวัน ยังไม่ได้ออกไปข้างนอกเลย

ในปัจจุบัน สماعมนี่ เจริญขึ้นมาก
 สماعมนี่ เจริญขึ้นมาก ในปัจจุบัน
 สماعมนี่ ในปัจจุบัน เจริญขึ้นมาก

ตั้งแต่ปีกลาย ยังไม่ได้ไปเยี่ยม- คุณยาย -เลย
 ยังไม่ได้ไปเยี่ยม- คุณยาย -เลย ตั้งแต่ปีกลาย

ค. ปรากฏข้างหน้าคำบอกกำหนดเสียงตรี

กลางวันนี้ ไปทาน- ข้าว - ค่ายกันนะ
 ไปทาน- ข้าว - ค่ายกันนะ กลางวันนี้

ปัจจุบันนี้ คึกหลังนั้น หรูดโตรมมากแล้ว
 คึกหลังนั้น หรูดโตรมมากแล้ว ปัจจุบันนี้
 คึกหลังนั้น ปัจจุบันนี้ หรูดโตรมมากแล้ว

ปีกลายนี้ เด็กของเรา สอบได้หมค
 เด็กของเรา สอบได้หมค ปีกลายนี้
 เด็กของเรา ปีกลายนี้ สอบได้หมค

2.2.1.2.4 ชนิดที่อาจจะทำหน้าที่เป็นหน่วยประโยคเสริมบอก
เวลาตามคำพัง หรือทำหน้าที่ร่วมกับคำในหมวดอื่น ๆ ได้เป็นจำนวน 4 หมวด คือ ปรากฏ
ข้างหน้าคำบอกเวลาประเภทที่ 2 หรือคำบอกกำหนดเสียงตรี หรือคำหลังคำบอกจำนวนก็ได้
และปรากฏข้างหลังคำบอกเวลาประเภทที่ 2 หรือคำบุพบทที่ใดควย ชนิดนี้มีแต่ที่เป็นรูปคำ
เดี่ยว จำนวน 2 คำ คือ คำว่า เที่ยง บาย

ตัวอย่าง

เมื่อทำหน้าที่ตามคำพัง

เที่ยง ไปทานด้วยกันนะ

ไปทานด้วยกันนะ เที่ยง

บาย รถเมล์สายนี้ วางไม้ไซหรือ

รถเมล์สายนี้ วางไม้ไซหรือ บาย

รถเมล์สายนี้ บาย วางไม้ไซหรือ

เมื่อทำหน้าที่ร่วมกับคำอื่น

ก. ปรากฏข้างหน้าคำบอกเวลาประเภทที่ 2

เที่ยงคืน คอยฟัง- เพลงถวายพระพร -นะ

คอยฟัง- เพลงถวายพระพร -นะ เที่ยงคืน

บายโมง อยะลิมมารับนะ

อยะลิมมารับนะ บายโมง

ข. ปรากฏข้างหน้าคำบอกกำหนดเสียงตรี

เที่ยงนี้ นึกกับใครไว้หรือเปล่า

นึกกับใครไว้หรือเปล่า เที่ยงนี้

บายนี้ จะไปดู หนังสือ

จะไปดู หนังสือ บายนี้

ค. ปรากฏข้างหน้าคำหลังคำบอกจำนวน

เพียงครึ่ง มารับ- ฉับ -ควายนะ

มารับ- ฉับ -ควายนะ เพียงครึ่ง

บายครึ่ง ยังประชุมไม่เสร็จหรอก

ยังประชุมไม่เสร็จหรอก บายครึ่ง

ง. ปรากฏข้างหลังคำบอกเวลาประเภทที่ 2

ตอนเพียง พนักงานที่นั่น หยุดทำงาน

พนักงานที่นั่น หยุดทำงาน ตอนเพียง

พนักงานที่นั่น ตอนเพียง หยุดทำงาน

ตอนบาย จะมาอีกไหม

จะมาอีกไหม ตอนบาย

จ. ปรากฏข้างหลังคำบุพบท

ตั้งแต่เพียง ยังไม่ได้ทาน- อะไร -กันเลย

ยังไม่ได้ทาน- อะไร -กันเลย ตั้งแต่เพียง

ตั้งแต่บาย พวกเรา ยังไม่ได้หยุดพักกันเลย

พวกเรา ยังไม่ได้หยุดพักกันเลย ตั้งแต่บาย

พวกเรา ตั้งแต่บาย ยังไม่ได้หยุดพักกันเลย

2.2.1.2.5 ชนิดที่อาจจะทำหน้าที่เป็นหน่วยประโยคเสริม
บอกเวลาตามลำพัง หรือทำหน้าที่นี้ร่วมกับคำในหมวดอื่น ๆ ได้เป็นจำนวน 5 หมวด คือ
ปรากฏข้างหลังคำบอกเวลาประเภทที่ 2 หรือ คำบอกจำนวน หรือคำหน้าคำบอกจำนวน
หรือคำบุพบท ก็ได้ และปรากฏข้างหน้าคำบอกกำหนดเสียงตรีก็ได้อีก ชนิดนี้มีแต่ที่เป็น
รูปคำเดียว จำนวน 2 คำ คือ คำว่า เข้า เย็น

ตัวอย่าง

เมื่อทำหน้าที่ตามคำฟัง

เขา วางใหม่
วางใหม่ เขา

เย็น มาได้ใหม่
มาได้ใหม่ เย็น

เมื่อทำหน้าที่ร่วมกับคำอื่น

ก. ปรากฏข้างหลังคำบอกเวลาประเภทที่ 2

คอนเขา พวกผู้ชาย คิมแตกาแฟ
พวกผู้ชาย คิมแตกาแฟ คอนเขา
พวกผู้ชาย คอนเขา คิมแตกาแฟ

คอนเย็น นำไปเดินเล่นกันนะ
นำไปเดินเล่นกันนะ คอนเย็น

ข. ปรากฏข้างหลังคำบอกจำนวน

ทุกเขา พี่ชายฉัน ต้องทาน ไช้ลวกสองฟอง
พี่ชายฉัน ต้องทาน ไช้ลวกสองฟอง ทุกเขา
พี่ชายฉัน ทุกเขา ต้องทาน ไช้ลวกสองฟอง

ทุกเย็น เด็กสองคนนั้น ต้องกลับ-บ้าน -ด้วยกัน
เด็กสองคนนั้น ต้องกลับ-บ้าน -ด้วยกัน ทุกเย็น
เด็กสองคนนั้น ทุกเย็น ต้องกลับ-บ้าน -ด้วยกัน

ค. ปรากฏข้างหลังคำหน้าคำบอกจำนวน

ทั้งเขา เฟ็งไค้ ห้าสิบบาทเท่านั้น
เฟ็งไค้ ห้าสิบบาทเท่านั้น ทั้งเขา

ทั้งเย็น ไปอยู่ที่ไทมมา
ไปอยู่ที่ไทมมา ทั้งเย็น

ง. ปรากฏข้างหลังคำบุพบท

ตั้งแต่เขา ยังไม่เห็น- หน้าเขา -เลย
ยังไม่เห็น- หน้าเขา -เลย ตั้งแต่เขา

ตั้งแต่เย็น ยังไม่ไค่ทาน- อะไร -เลย
ยังไม่ไค่ทาน- อะไร -เลย ตั้งแต่เย็น

จ. ปรากฏข้างหน้าคำบอกกำหนดเสียงตรี

เขานี้ หนาวจึงเลย

หนาวจึงเลย เขานี้

เย็นนี้ ต้องรีบกลับหรือเปล่า

ต้องรีบกลับหรือเปล่า เย็นนี้

2.2.2 ชนิดของคำบอกเวลาประเภทที่ 2

ดังโคลงมาแล้วในข้อ 2.1.1.2 คำบอกเวลาประเภทที่ 2 นี้ ทำหน้าที่เป็นหน่วยประโยคเสริมบอกเวลาตามลำดับไม่ได้ บางคำจะต้องทำหน้าที่นี้ร่วมกับคำบอกเวลาด้วยกัน บางคำจะต้องทำหน้าที่นี้ร่วมกับคำในหมวดอื่น แต่บางคำอาจจะทำหน้าที่นี้ร่วมกับคำบอกเวลาด้วยกัน หรือร่วมกับคำในหมวดอื่นก็ได้ คำประเภทนี้จึงอาจแบ่งออกเป็นชนิดใหญ่ ๆ ได้ 3 ชนิด ดังนี้คือ

1. ชนิดที่ทำหน้าที่ร่วมกับคำบอกเวลาด้วยกันเท่านั้น
2. ชนิดที่ทำหน้าที่ร่วมกับคำในหมวดอื่นเท่านั้น
3. ชนิดที่อาจจะทำหน้าที่ร่วมกับคำบอกเวลาด้วยกัน หรือร่วมกับคำในหมวดอื่นก็ได้¹

¹ คำที่ทำหน้าที่ร่วมกับคำบอกเวลาประเภทที่ 2 ได้ มีจำนวนทั้งหมด 7 หมวด คือ คำบอกเวลา คำบอกกำหนดเสียงตรี คำหน้าคำบอกจำนวน คำหลังคำบอกจำนวน คำบอกจำนวน คำบอกลำดับที่ และคำบุพบท

2.2.2.1 ชนิดที่ทำหน้าที่ร่วมกับคำบอกเวลาด้วยกันเท่านั้น

คำชนิดนี้ยังอาจแบ่งออกเป็นชนิดย่อย ๆ ได้ 2 ชนิด คือ ชนิดที่ทำหน้าที่ร่วมกับคำบอกเวลาด้วยกันได้ประเภทเดียว กับชนิดที่ทำหน้าที่ร่วมกับคำบอกเวลาด้วยกันได้ 2 ประเภท

2.2.2.1.1 ชนิดที่ทำหน้าที่ร่วมกับคำบอกเวลาด้วยกันได้ประเภทเดียว คือ ชนิดที่ปรากฏข้างหลังคำบอกเวลาประเภทที่ 2 ด้วยกันเท่านั้น ชนิดนี้มีทั้งที่เป็นรูปคำเดี่ยว และที่เป็นรูปคำซ้ำ ที่เป็นรูปคำเดี่ยวมีจำนวน 21 คำ (ดูรายการคำ พร้อมตัวอย่าง ในผนวก ค หน้า 38-39) ที่เป็นรูปคำซ้ำ มีจำนวน 2 คำ คือ คำว่า คึก ๆ พอบ ๆ

ตัวอย่างที่เป็นรูปคำเดี่ยว

<u>เมื่อ</u>	คึก	อะไร	
	คึก	อะไร	<u>เมื่อ</u>
<u>ตอนข้างขึ้น</u>		สว่างคืนะ	
		สว่างคืนะ	<u>ตอนข้างขึ้น</u>
<u>ตอนคึก</u>		ไมคอยงวงแล้ว	
		ไมคอยงวงแล้ว	<u>ตอนคึก</u>

ตัวอย่างที่เป็นรูปคำซ้ำ

<u>ตอนคึก ๆ</u>	อาจจะหนาวนะ	
	อาจจะหนาวนะ	<u>ตอนคึก ๆ</u>

คอนหลบ ๆ ยุงที่นั่น ชุมมาก
ยุงที่นั่น ชุมมาก คอนหลบ ๆ
ยุงที่นั่น คอนหลบ ๆ ชุมมาก

2.2.2.1.2 ชนิดที่ทำหน้าที่ร่วมกับคำบอกเวลาค้วยกันได้
 2 ประเภท คือ ชนิดที่ปรากฏข้างหน้าคำบอกเวลาประเภทที่ 1 หรือประเภทที่ 2 ค้วยกัน
 ก็ได้ ชนิดนี้มีแต่ที่เป็นรูปคำเดี่ยว จำนวน 1 คำ คือ คำว่า เมื่อ

ตัวอย่าง

ก. ปรากฏข้างหน้าคำบอกเวลาประเภทที่ 1

เมื่อปีกลาย เด็กคนนี้ ได้เป็น ผู้แทนคณะ
 เด็กคนนี้ ได้เป็น ผู้แทนคณะ เมื่อปีกลาย
 เด็กคนนี้ เมื่อปีกลาย ได้เป็น ผู้แทนคณะ

ข. ปรากฏข้างหน้าคำบอกเวลาประเภทที่ 2 ค้วยกัน

เมื่อวาน อยู่ถึงกี่โมง
อยู่ถึงกี่โมง เมื่อวาน

2.2.2.2 ชนิดที่ทำหน้าที่ร่วมกับคำในหมวดอื่นเท่านั้น

คำชนิดนี้ยังอาจแบ่งออกเป็นชนิดย่อย ๆ ได้ 3 ชนิด ตามจำนวนหมวด
 คำอื่น ๆ ซึ่งคำชนิดนี้ทำหน้าที่ร่วมค้วยได้ โดยอาจจะร่วมกับคำตั้งแต่หมวดเดียวไปจนถึง
 3 หมวด ดังนี้คือ

2.2.2.2.1 ชนิดที่ทำหน้าที่ร่วมกับคำในหมวดอื่นได้เพียง
 หมวดเดียว ซึ่งแบ่งได้เป็น 6 ลักษณะ คือ

2.2.2.2.1 (ก) ปรากฏข้างหน้าคำบอกกำหนด

เสียงกริ^๑เท่านั้น ซึ่งมีแต่ที่เป็นรูปคำเดี่ยว จำนวน 8 คำ คือ คำว่า ขณะ เดี่ยว
ปาน ทรง มะริน มะเรื่อง ระหว่าง หมู่

ตัวอย่าง

ขณะนี้ อากาศที่นั่น กำลังเย็นจัดทีเดียว
 อากาศที่นั่น กำลังเย็นจัดทีเดียว ขณะนี้
 อากาศที่นั่น ขณะนี้ กำลังเย็นจัดทีเดียว

เคยว่า กระโปรงตัวนั้น เกามากแล้ว
 กระโปรงตัวนั้น เกามากแล้ว เคยว่านี้
 กระโปรงตัวนั้น เคยว่านี้ เกามากแล้ว

ปานนี้ เพื่อนคุณ คงกลับไปแล้ว
 เพื่อนคุณ คงกลับไปแล้ว ปานนี้
 เพื่อนคุณ ปานนี้ คงกลับไปแล้ว

พรุ่งนี้ พบกันที่ห้องสมุดนะ
 พบกันที่ห้องสมุดนะ พรุ่งนี้

มะวันนี้ เพื่อนคนนั้น จะมาไมไ่หรือ
 เพื่อนคนนั้น จะมาไมไ่หรือ มะวันนี้
 เพื่อนคนนั้น มะวันนี้ จะมาไมไ่หรือ

มะเรื่องนี้ เสื้อนี้ จะเสร็จไหม
 เสื้อนี้ จะเสร็จไหม มะเรื่องนี้
 เสื้อนี้ มะเรื่องนี้ จะเสร็จไหม

ระหว่างนี้ ใครที่ไม่คอยสบายนะ ควรจะพักผ่อนให้มาก ๆ
 ใครที่ไม่คอยสบายนะ ควรจะพักผ่อนให้มาก ๆ ระหว่างนี้
 ใครที่ไม่คอยสบายนะ ระหว่างนี้ ควรจะพักผ่อนให้มาก ๆ

หมนี้ ไม่คอยได้เจอกันเลยนะ
 ไม่คอยได้เจอกันเลยนะ หมนี้

2.2.2.2.1 (ข) ปรากฏข้างหน้าคำออกคำดับที่

เท่านั้น ซึ่งมีแต่ที่เป็นรูปคำเดียว จำนวน 1 คำ คือ คำว่า โอกาส

ตัวอย่าง

โอกาสหน้า พบกันใหม่
พบกันใหม่ โอกาสหน้า

2.2.2.2.1 (ค) ปรากฏข้างหน้าคำบอกจำนวน

เท่านั้น ซึ่งมีแต่ที่เป็นรูปคำเดียว จำนวน 1 คำ คือ คำว่า สี่

ตัวอย่าง

สี่ ปลุกควยนะ
ปลุกควยนะ สี่

2.2.2.2.1 (ง) ปรากฏข้างหลังคำบอกจำนวน

เท่านั้น ซึ่งมีแต่ที่เป็นรูปคำเดียว จำนวน 1 คำ คือ คำว่า ยาม

ตัวอย่าง

สองยาม เด็กที่บ้าน คงหลับกันหมดแล้ว
เด็กที่บ้าน คงหลับกันหมดแล้ว สองยาม
เด็กที่บ้าน สองยาม คงหลับกันหมดแล้ว

2.2.2.2.1 (จ) ปรากฏข้างหลังคำหน้าคำบอก

จำนวนเท่านั้น ซึ่งมีแต่ที่เป็นรูปคำเดียว จำนวน 3 คำ คือ คำว่า ครู ประเคี้ยว

หนอยตัวอย่าง

อีกสักครู น้ำนี้ คงจะเคี้ยว
น้ำนี้ คงจะเคี้ยว อีกสักครู
น้ำนี้ อีกสักครู คงจะเคี้ยว

อีกสักประเดียว ชวยยก- หมอ -ลงจากเตาควยนะ
ชวยยก- หมอ -ลงจากเตาควยนะ อีกสักประเดียว

อีกหนอย บานนี้ คงกลายเบน บานราง
บานนี้ คงกลายเบน บานราง อีกหนอย
บานนี้ อีกหนอย คงกลายเบน บานราง

2.2.2.2.1 (ด) ปรากฏข้างหลังกำกับพบเท่านั้น

ซึ่งมีแต่ทีเป็นรูปคำเดียว จานวน 9 คำ คือ คำว่า เดิม ราก อกุไบไมณลิ อกุไบไมรวง
อกุณ อกุแง อกุหนาว อดิต อนาคต

ตัวอย่าง

แต่เดิม เด็กคนนี้ อาศัยอยุกบิครนะ
เด็กคนนี้ อาศัยอยุกบิครนะ แต่เดิม
เด็กคนนี้ แต่เดิม อาศัยอยุกบิครนะ

แต่ราก ไมคิคจะไปหรอก
ไมคิคจะไปหรอก แต่ราก

ในอกุไบไมณลิ ชรมราคิที่นี้ คุสคิสไ
ชรมราคิที่นี้ คุสคิสไ ในอกุไบไมณลิ
ชรมราคิที่นี้ ในอกุไบไมณลิ คุสคิสไ

ในอกุณ น้ำในสระนี้ มักจะลนชึนมา
น้ำในสระนี้ มักจะลนชึนมา ในอกุณ
น้ำในสระนี้ ในอกุณ มักจะลนชึนมา

ในอกุแง พันคินที่นี้ มักจะแคกระแง
พันคินที่นี้ มักจะแคกระแง ในอกุแง
พันคินที่นี้ ในอกุแง มักจะแคกระแง

ในอดีต ครอบครัวนี ร่ำรวย ที่เดียว
 ครอบครัวนี ร่ำรวย ที่เดียว ในอดีต
 ครอบครัวนี ในอดีต ร่ำรวย ที่เดียว
ในอนาคต เด็กพวกนี้ คงจะ ก้าวหน้า
 เด็กพวกนี้ คงจะ ก้าวหน้า ในอนาคต
 เด็กพวกนี้ ในอนาคต คงจะ ก้าวหน้า

2.2.2.2.2 ชนิดที่ทำหน้าที่ร่วมกับคำในหมวดอื่นได้ 2 หมวด
 ซึ่งแบ่งได้เป็น 3 ลักษณะ คือ

2.2.2.2.2 (ก) ปรากฏข้างหน้าคำบอกกำหนดเสียง
 ตรี หรือคำบอกลำดับที่ได้ ซึ่งมีแต่ที่เป็นรูปคำเดียว จำนวน 5 คำ คือ คำว่า ตา
นา ที่ ระ ยะ วิ นา ที่ ศ ต ว ร ร ษ

ตัวอย่าง

ก. ปรากฏข้างหน้าคำบอกกำหนดเสียงตรี

ตา อย่าให้พ อ ด น ะ
 อย่าให้พ อ ด น ะ ตา นี้

นา ที่ อย่าให้แพ- เขา -นะ
 อย่าให้แพ- เขา -นะ นา ที่ นี้

ระ ยะ นี้ ค ว ร จะ พ ัก ค อน ใ ห มา ก ๆ หน อย
ค ว ร จะ พ ัก ค อน ใ ห มา ก ๆ หน อย ระ ยะ นี้

วิ นา ที่ นี้ น ัก ว ิ่ง ส อง ค น นี้ ค ง จะ เ น ็ น อย ที่ เด ีย ว
น ัก ว ิ่ง ส อง ค น นี้ ค ง จะ เ น ็ น อย ที่ เด ีย ว วิ นา ที่ นี้
น ัก ว ิ่ง ส อง ค น นี้ วิ นา ที่ นี้ ค ง จะ เ น ็ น อย ที่ เด ีย ว

ศตวรรษนี้ ความรู้ทางวิทยาศาสตร์นั้น เจริญมากทีเดียว
 ความรู้ทางวิทยาศาสตร์นั้น เจริญมากทีเดียว ศตวรรษนี้
 ความรู้ทางวิทยาศาสตร์นั้น ศตวรรษนี้ เจริญมากทีเดียว

ข. ปรากฏข้างหน้าคำบอกคำมีที่

ที่สุดท้าย แพ- เขา -หรือเปล่า
 แพ- เขา -หรือเปล่า ที่สุดท้าย

นาที่สุดท้าย ไม่นาแพ- เขา -เลย
 ไม่นาแพ- เขา -เลย นาที่สุดท้าย

ระยะหลัง ๆ ผู้ชายคนนั้น ไม่นอยใคมาที่นี่
 ผู้ชายคนนั้น ไม่นอยใคมาที่นี่ ระยะหลัง ๆ
 ผู้ชายคนนั้น ระยะหลัง ๆ ไม่นอยใคมาที่นี่

วินาที่สุดท้าย ต้นเตนมากไหม
 ต้นเตนมากไหม วินาที่สุดท้าย

ศตวรรษที่สิบห้า เกิด- สงครามกลางเมือง -ขึ้นในอังกฤษ
 เกิด- สงครามกลางเมือง -ขึ้นในอังกฤษ ศตวรรษที่สิบห้า

2.2.2.2. (ข) ปรากฏข้างหน้าคำบอกกำหนด

เสียงตรี หรือข้างหลังคำบอกจำนวนก็ได้ ซึ่งมีแต่ที่เป็นรูปคำเดียว จำนวน 2 คำ คือ
 คำว่า ถูก หนา

ตัวอย่าง

ก. ปรากฏข้างหน้าคำบอกกำหนดเสียงตรี

ถูกนี้ คนในกรุง ชอบไปที่ชายทะเล
 คนในกรุง ชอบไปที่ชายทะเล ถูกนี้
 คนในกรุง ถูกนี้ ชอบไปที่ชายทะเล

หน้า นี้ มี ผลไม้ อะไร ร้อย
มี ผลไม้ อะไร ร้อย หน้า นี้

ข. ปรากฏข้างหลังคำบอกจำนวน

บางฤดู น้ำในคลองนี้ แทบจะแห้งไปเลย
น้ำในคลองนี้ แทบจะแห้งไปเลย บางฤดู
น้ำในคลองนี้ บางฤดู แทบจะแห้งไปเลย
บางหน้า แทบจะไม่มี-ฝน -เลย
แทบจะไม่มี-ฝน -เลย บางหน้า

2.2.2.2.2. (ค) ปรากฏข้างหน้าคำบอกกำหนด

เสียงกริ หรือข้างหลังหน้าคำบอกจำนวนก็ได้ ซึ่งมีแต่ที่เป็นรูปคำเดียว จำนวน 1 คำ
คือ คำว่า พัก

ตัวอย่าง

ก. ปรากฏข้างหน้าคำบอกกำหนดเสียงกริ

พัก นี้ มีแต่เรื่องยุ่ง ๆ นะ
มีแต่เรื่องยุ่ง ๆ นะ พัก นี้

ข. ปรากฏข้างหลังหน้าคำบอกจำนวน

อีกสักพัก น้ำในกา คงจะเดือด
น้ำในกา คงจะเดือด อีกสักพัก
น้ำในกา อีกสักพัก คงจะเดือด

2.2.2.2.3 ชนิดที่ทำหน้าที่ร่วมกับคำในหมวดอื่นได้ 3 หมวด

คือ ชนิดที่ปรากฏข้างหน้าคำบอกกำหนดเสียงกริ หรือคำบอกลำดับที่ก็ได้ และปรากฏข้าง
หลังคำบอกจำนวนก็ได้ด้วย ซึ่งมีแต่ที่เป็นรูปคำเดียว จำนวน 1 คำ คือ คำว่า ที่

ตัวอย่าง

ก. ปรากฏข้างหน้าคำบอกกำหนดเสียงตรี

ที่นี้ จะทำยังงักันคี

จะทำยังงักันคี ที่นี้

ข. ปรากฏข้างหน้าคำบอกลำดับที่

ที่แรก ไม่คอยกล่าวคุยกับเขาหรือ

ไม่คอยกล่าวคุยกับเขาหรือ ที่แรก

ค. ปรากฏข้างหลังคำบอกจำนวน

บางที่ อาจารย์สมศรี พูดเร็วเหมือนกันนะ

อาจารย์สมศรี พูดเร็วเหมือนกันนะ บางที่

อาจารย์สมศรี บางที่ พูดเร็วเหมือนกันนะ

2.2.2.3 ชนิดที่อาจจะทำหน้าที่ร่วมกับคำบอกเวลาด้วยกัน หรือร่วมกับ

คำในหมวดอื่นก็ได้

คำชนิดนี้ ยังอาจแบ่งออกเป็นชนิดย่อย ๆ ได้ 6 ชนิด ตามจำนวนประเภทของคำบอกเวลา และจำนวนหมวดคำอื่น ๆ ซึ่งคำชนิดนี้ทำหน้าที่ร่วมด้วยได้ โดยอาจจะร่วมกับคำบอกเวลาด้วยกัน ได้ประเภทเดียวหรือสองประเภท หรือร่วมกับคำในหมวดอื่นตั้งแต่หมวดเดียวไปจนถึง 5 หมวด ดังนี้คือ

2.2.2.3.1 ชนิดที่อาจจะทำหน้าที่ร่วมกับคำบอกเวลาด้วยกัน

ได้ 1 ประเภท และร่วมกับคำในหมวดอื่นได้ 1 หมวด ซึ่งแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

2.2.2.3.1 (ก) ปรากฏข้างหลังคำบอกเวลา

ประเภทที่ 2 ด้วยกัน หรือข้างหน้าคำบอกกำหนดเสียงตรีก็ได้ ซึ่งมีทั้งที่เป็นรูปคำเดี่ยวและ

ที่เป็นรูปคำซ้ำ ที่เป็นรูปคำเดี่ยวมี จำนวน 3 คำ คือ คำว่า คำ วาน วานขึ้น

ที่เป็นรูปคำซ้ำ มีคำเดี่ยว คือคำว่า ก่อน ๆ

ตัวอย่างที่เป็นรูปคำเดี่ยว

ก. ปรากฏข้างหลังคำบอกเวลาประเภทที่ 2 ค้วยกัน

ตอนค่ำ อยาดืมมาทาน- ช้าว -นะ

อยาดืมมาทาน- ช้าว -นะ ตอนค่ำ

เมื่อวาน เห็นอยมากไหม

เห็นอยมากไหม เมื่อวาน

เมื่อวานขึ้น เราสองคน ไปเที่ยวมาแล้ว

เราสองคน ไปเที่ยวมาแล้ว เมื่อวานขึ้น

เราสองคน เมื่อวานขึ้น ไปเที่ยวมาแล้ว

ข. ปรากฏข้างหน้าคำบอกกำหนดเสียงตรี

ค่ำนี้ มาทาน- ช้าว -ค้วยกันดี

มาทาน- ช้าว -ค้วยกันดี ค่ำนี้

วานนี้ ไปดู หนังสืออะไร

ไปดู หนังสืออะไร วานนี้

วานขึ้นนี้ เด็กคนนั้น ยังมาคุยกับเราอยู่เลย

เด็กคนนั้น ยังมาคุยกับเราอยู่เลย วานขึ้นนี้

เด็กคนนั้น วานขึ้นนี้ ยังมาคุยกับเราอยู่เลย

ตัวอย่างที่เป็นรูปคำซ้ำ

ก. ปรากฏข้างหลังคำบอกเวลาประเภทที่ 2 ค้วยกัน

ปีก่อน ๆ ไม่เคยหนาวจัดเลย

ไม่เคยหนาวจัดเลย ปีก่อน ๆ

ข. ปรากฏข้างหน้าคำบอกกำหนดเสียงตรี

ก่อน ๆ นี้ คุณลุงฉัน ไม่ลืมเลย...
 คุณลุงฉัน ไม่ลืมเลย ก่อน ๆ นี้
 คุณลุงฉัน ก่อน ๆ นี้ ไม่ลืมเลย

2.2.2.3.1 (ข) ปรากฏข้างหลังคำบอกเวลา

ประเภทที่ 2 ค่ายกัน หรือคำบุพบทก็ได้ ซึ่งมีแต่ที่เป็นรูปคำเดียว จำนวน 5 คำ คือ คำว่า
เข้ามืค ย่ำคำ ย่ำรุ่ง ฤดรอน หัวคำ
ตัวอย่าง

ก. ปรากฏข้างหลังคำบอกเวลาประเภทที่ 2 ค่ายกัน

ตอนเข้ามืค ร้านแถวนั้น ยังไม่เปิดหรอก
 ร้านแถวนั้น ยังไม่เปิดหรอก ตอนเข้ามืค
 ร้านแถวนั้น ตอนเข้ามืค ยังไม่เปิดหรอก

ตอนย่ำคำ เด็ก ๆ ที่บ้าน ชอบดู หนังสือ
 เด็ก ๆ ที่บ้าน ชอบดู หนังสือ ตอนย่ำคำ
 เด็ก ๆ ที่บ้าน ตอนย่ำคำ ชอบดู หนังสือ

ตอนย่ำรุ่ง ปลุกควยนะ
 ปลุกควยนะ ตอนย่ำรุ่ง

ภาคฤดรอน เรียน วิชาอะไรบ้าง
 เรียน วิชาอะไรบ้าง ภาคฤดรอน

ตอนหัวคำ ไม่เคยไคคู้- คำรา - หอก
 ไม่เคยไคคู้- คำรา - หอก ตอนหัวคำ

ข. ปรากฏข้างหลังคำบุพบท

ตั้งแต่เข้ามืค ยังไม่ได้หยุคหักกันเลย
 ยังไม่ได้หยุคหักกันเลย ตั้งแต่เข้ามืค

ตั้งแคย่ำค่า ยังไม่ไค่ลุคไป- ไหน -กันเลย
 ยังไม่ไค่ลุคไป- ไหน -กันเลย ตั้งแคย่ำค่า

ตั้งแคย่ำรุง ยังไม่เห็น- พระอาทิตย์ -เลย
 ยังไม่เห็น- พระอาทิตย์ -เลย ตั้งแคย่ำรุง

ในตุคร้อน คนในกรุง ซอบไปเที้ยว บางแสน
 คนในกรุง ซอบไปเที้ยว บางแสน ในตุคร้อน
 คนในกรุง ในตุคร้อน ซอบไปเที้ยว บางแสน

ตั้งแคหั่วค่า เด็กคนนั้น เคนรำแหบไม่ไค่หยุดเลย
 เด็กคนนั้น เคนรำแหบไม่ไค่หยุดเลย ตั้งแคหั่วค่า
 เด็กคนนั้น ตั้งแคหั่วค่า เคนรำแหบไม่ไค่หยุดเลย

2.2.2.3.2 ชนิดที่อาจจะทำหน้าที่ร่วมกับคำบอกเวลาค้วยกันได้
 1 ประเภท และรวมกับคำในหมวดอื่นไค่ 2 หมวด ซึ่งแบ่งไค่เป็น 2 ลักษณะ ก็คือ

2.2.2.3.2 (ก) ปรากฏข้างหลังคำบอกเวลา
 ประเภทที่ 2 ค้วยกัน หรือคำบุพบทไค่ และปรากฏข้างหน้าคำบอกกำหนดเสียงตรีไค่ค้วย
 ซึ่งมีแต่ไค่เป็นรูปคำเดียว จำนวน 1 คำ คือ คำว่า กอน

ตัวอย่าง

ก. ปรากฏข้างหลังคำบอกเวลาประเภทที่ 2 ค้วยกัน

เมื่อกอน ที่ตรงนี้ เป็น หนองน้ำ
 ที่ตรงนี้ เป็น หนองน้ำ เมื่อกอน
 ที่ตรงนี้ เมื่อกอน เป็น หนองน้ำ

ข. ปรากฏข้างหลังคำบุพบท

แต่กอน บ้านฉัน เคยอยู่ริมคลอง
 บ้านฉัน เคยอยู่ริมคลอง แต่กอน
 บ้านฉัน แต่กอน เคยอยู่ริมคลอง

ค. ปรากฏข้างหน้าคำบอกกำหนดเสียงตรี

ก่อนนี้ พี่ชายฉัน ไม่ได้ยอมอย่างนี้หรอก

พี่ชายฉัน ไม่ได้ยอมอย่างนี้หรอก ก่อนนี้

พี่ชายฉัน ก่อนนี้ ไม่ได้ยอมอย่างนี้หรอก

2.2.2.3.2 (ข) ปรากฏข้างหลังคำบอกเวลาประเภท

ที่ 2 ค่ายกันไค้ และปรากฏข้างหน้าคำบอกกำหนดเสียงตรี หรือ คำบอกลำดับที่กติกไค้ควย ซึ่ง มีแต่ที่เป็นรูปคำเดี่ยว จำนวน 19 คำ คือ ชื่อวันทั้ง 7 เช่น อาทิตย์ เป็นคน และชื่อ เดือนทั้ง 12 ตามสุริยคติ เช่น มกร (คม) เป็นคน

ตัวอย่าง

ก. ปรากฏข้างหลังคำบอกเวลาประเภทที่ 2 ค่ายกัน

วันอาทิตย์ เด็กพวกนี้ ไม่คอยอยู่ บ้าน

เด็กพวกนี้ ไม่คอยอยู่ บ้าน วันอาทิตย์

เด็กพวกนี้ วันอาทิตย์ ไม่คอยอยู่ บ้าน

เดือนมกร ควรจะเริ่มดู- หนังสือ -ไค้แฉวนะ

ควรจะเริ่มดู- หนังสือ -ไค้แฉวนะ เดือนมกร

ข. ปรากฏข้างหน้าคำบอกกำหนดเสียงตรี

อาทิตย์นี้ ไปเดินที่พาทร์คกันใหม่

ไปเดินที่พาทร์คกันใหม่ อาทิตย์นี้

มกรนี้ จะสอบแล้วไมไ้หรือ

จะสอบแล้วไมไ้หรือ มกรนี้

ค. ปรากฏข้างหน้าคำบอกลำดับที่

อาทิตย์หน้า จะมาอีกใหม่

จะมาอีกใหม่ อาทิตย์หน้า

มกราหน้า อาจารย์สมศรี จะต่งงานแลวนะ
 อาจารย์สมศรี จะต่งงานแลวนะ มกราหน้า
 อาจารย์สมศรี มกราหน้า จะต่งงานแลวนะ

2.2.2.3.3 ชนิดที่อาจจะทำหน้าที่ร่วมกับคำบอกเวลาด้วยกันได้
 1 ประเภท และร่วมกับคำในหมวดอื่นได้ 3 หมวด ซึ่งแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

2.2.2.3.3 (ก) ปรากฏข้างหลังคำบอกเวลา
 ประเภทที่ 1 หรือคำบอกจำนวน ก็ได้ และปรากฏข้างหน้าคำบอกลำดับที่ หรือคำหลังคำ
 บอกจำนวนก็ได้ด้วย ซึ่งมีแต่ที่เป็นรูปคำเดียว จำนวน 1 คำ คือ คำว่า โมง

ตัวอย่าง

ก. ปรากฏข้างหลังคำบอกเวลาประเภทที่ 1

บายโมง อย่าลี้มมาที่ทองนั้นะ
 อย่าลี้มมาที่ทองนั้นะ บายโมง

ข. ปรากฏข้างหลังคำบอกจำนวน

ทกโมง มารบ- ฉัน -ควยนะ
มารบ- ฉัน -ควยนะ ทกโมง

ค. ปรากฏข้างหน้าคำบอกลำดับที่

โมงหนึ่ง มาได้ใหม่
มาได้ใหม่ โมงหนึ่ง

ง. ปรากฏข้างหน้าคำหลังคำบอกจำนวน

โมงครึ่ง มาพบกันที่ตรงนั้นะ
มาพบกันที่ตรงนั้นะ โมงครึ่ง

2.2.2.3.3 (ข) ปรากฏข้างหลังคำบอกเวลา
 ประเภทที่ 2 ด้วยกัน หรือคำบอกจำนวน ก็ได้ และปรากฏข้างหน้าคำบอกลำดับที่ หรือ

คำหลังคำบอกจำนวนก็ได้ด้วย ซึ่งมีแต่ที่เป็นรูปคำเดียว จำนวน 1 คำ คือ คำว่า หม

ตัวอย่าง

ก. ปรากฏข้างหลังคำบอกเวลาประเภทที่ 2 ด้วยกัน

รอบหม ไม่มี- ตัว -แล้ว
ไม่มี- ตัว -แล้ว รอบหม

ข. ปรากฏข้างหลังคำบอกจำนวน

สี่หม ต้องไปส่ง หลาน
ต้องไปส่ง หลาน สี่หม

ค. ปรากฏข้างหน้าคำบอกลำดับที่

หมหนึ่ง มารับไคใหม่
มารับไคใหม่ หมหนึ่ง

ง. ปรากฏข้างหน้าคำหลังคำบอกจำนวน

หมครึ่ง มี หนังญี่ปุ่น
มี หนังญี่ปุ่น หมครึ่ง

2.2.2.3.4 ชนิดที่อาจจะทำหน้าที่ร่วมกับคำบอกเวลาด้วยกันได้

2 ประเภท และร่วมกับคำในหมวดอื่นได้ 2 หมวด คือ ชนิดที่ปรากฏข้างหน้า คำบอกเวลาประเภทที่ 1 หรือ ประเภทที่ 2 ด้วยกัน หรือคำบอกกำหนดเสียงตรี หรือคำบอกลำดับที่ก็ได้ ซึ่งมีแต่ที่เป็นรูปคำเดียว จำนวน 1 คำ คือ คำว่า หน

ตัวอย่าง

ก. ปรากฏข้างหน้าคำบอกเวลาประเภทที่ 1

หนต่อมา ไคพบ- เขา -หรือเปลา
ไคพบ- เขา -หรือเปลา หนต่อมา

ข. ปรากฏข้างหน้าคำบอกเวลาประเภทที่ 2 คว้ยกัน

หนกอน ไปเดียวกันถึงไหน

ไปเดียวกันถึงไหน หนกอน

ค. ปรากฏข้างหน้าคำบอกกำหนดเสียงตรี

หนนี้ น้องชายเธอ ถ่ายรูปใคสวยงามะ

น้องชายเธอ ถ่ายรูปใคสวยงามะ หนนี้

น้องชายเธอ หนนี้ ถ่ายรูปใคสวยงามะ

ง. ปรากฏข้างหน้าคำบอกลำดับที่

หนแรก ไม่นาอิงพลาดเดยนะ

ไม่นาอิงพลาดเดยนะ หนแรก

2.2.2.3.5 ชนิดที่อาจะทำหน้าที่ร่วมกับคำบอกเวลาคว้ยกันได้ 2 ประเภท และรวมกับคำในหมวดอื่นไค้ 3 หมวด ซึ่งแบ่งไค้เป็น 2 ลักษณะ ก็ือ

2.2.2.3.5 (ก) ปรากฏข้างหน้าคำบอกเวลา ประเภทที่ 1 หรือประเภทที่ 2 คว้ยกัน หรือคำบอกกำหนดเสียงตรี หรือคำบอกลำดับที่ ก็ไค้ และปรากฏข้างหลังคำบอกจำนวน ก็ไค้ไค้คว้ย ซึ่งมีแต่ไค้เป็นรูปคำเดี่ยว จำนวน 11 คำ (ดูรายการคำพร้อมคว้ยตัวอย่าง ในผนวก ง หน้า 140-46) เช่น คำว่า คราว งวค ชาติ เป็นต้น

ตัวอย่าง

ก. ปรากฏข้างหน้าคำบอกเวลาประเภทที่ 1

คราวตอไป ต้องทำให้ดีกว่านี้ละ

ต้องทำให้ดีกว่านี้ละ คราวตอไป

งวคตอไป จะตองจ่ายเทาไทรคะ

จะตองจ่ายเทาไทรคะ งวคตอไป

ชาติต่อไป จะไม่ชอบ- เขา -อีกแล้ว
 จะไม่ชอบ- เขา -อีกแล้ว ชาติต่อไป

ข. ปรากฏข้างหน้าคำบอกเวลาประเภทที่ 2 คู่ด้วยกัน

คราวก่อน เห็นวสนุกใหม่
 เห็นวสนุกใหม่ คราวก่อน

งวดก่อน บริษัทคุณ ส่ง- ของ -มาไม่ครบ
 บริษัทคุณ ส่ง- ของ -มาไม่ครบ งวดก่อน
 บริษัทคุณ งวดก่อน ส่ง- ของ -มาไม่ครบ

ชาติก่อน คุณคนนั้น คงห้าแต่ความดี
 คุณคนนั้น คงห้าแต่ความดี ชาติก่อน
 คุณคนนั้น ชาติก่อน คงห้าแต่ความดี

ค. ปรากฏข้างหน้าคำบอกกำหนดเสียงตรี

คราวนี้ ไม่นาแพ่เลยนะ
 ไม่นาแพ่เลยนะ คราวนี้

งวดนี้ มี ของหลายหอ
 มี ของหลายหอ งวดนี้

ชาตินี้ จะไม่ชอบรัก- ใคร -อีกแล้ว
 จะไม่ชอบรัก- ใคร -อีกแล้ว ชาตินี้

ง. ปรากฏข้างหน้าคำบอกลำดับที่

คราวหน้า อย่าลืมเอา- สมุด -มาอีกนะ
 อย่าลืมเอา- สมุด -มาอีกนะ คราวหน้า

งวดหน้า จะต้องจ่ายเท่าไร
 จะต้องจ่ายเท่าไร งวดหน้า

ชาติหน้า ขอให้โคทมกับอีก
ขอให้โคทมกับอีก ชาติหน้า

จ. ปรากฏข้างหลังคำบอกจำนวนมี

บางกราว ทองขอยืม- เงิน เขา -เหมือนกัน
ทองขอยืม- เงิน เขา -เหมือนกัน บางกราว

บางหวด คุณคนนั้น ชื่อ ลอตเตอร์ตั้ง 3 ใบ
คุณคนนั้น ชื่อ ลอตเตอร์ตั้ง 3 ใบ บางหวด
คุณคนนั้น บางหวด ชื่อ ลอตเตอร์ตั้ง 3 ใบ

บางชาก็ สิ่งพวกนี้ อาจจะเป็น- คน -บ้างก็ได้
สิ่งพวกนี้ อาจจะเป็น- คน -บ้างก็ได้ บางชาก็
สิ่งพวกนี้ บางชาก็ อาจจะเป็น- คน -บ้างก็ได้

2.2.2.3.5 (ข) ปรากฏข้างหน้าคำบอกเวลาประเภท
ที่ 1 หรือประเภทที่ 2 ด้วยกัน หรือคำบอกกำหนดเสียงตรีก็ได้ และปรากฏข้างหลังคำบอก
จำนวนมี หรือคำบอกพหุก็ได้ด้วย ซึ่งมีแต่ที่เป็นรูปคำเดี่ยว จำนวน 1 คำ คือ คำว่า

เวลา

ตัวอย่าง

ก. ปรากฏข้างหน้าคำบอกเวลาประเภทที่ 1

เวลากลางคืน ห้ามออกเที่ยวเตร่
ห้ามออกเที่ยวเตร่ เวลากลางคืน

ข. ปรากฏข้างหน้าคำบอกเวลาประเภทที่ 2 ด้วยกัน

เวลา คึก ๆ สนุ่ชข้างบ้าน มักจะนอน
สนุ่ชข้างบ้าน มักจะนอน เวลา คึก ๆ
สนุ่ชข้างบ้าน เวลา คึก ๆ มักจะนอน

ค. ปรากฏข้างหน้าคำบอกกำหนดเสียงตรี

เวลานี้ พักอยู่กับใครคะ

พักอยู่กับใครคะ เวลานี้

ง. ปรากฏข้างหลังคำบอกจำนวน

บางเวลา คุณพอฉัน คุณเหมือนกันนะ

คุณพอฉัน คุณเหมือนกันนะ บางเวลา

คุณพอฉัน บางเวลา คุณเหมือนกันนะ

จ. ปรากฏข้างหลังคำบุพบท

ตลอดเวลา เราสองคน ไม่เคยทะเลาะกันเลย

เราสองคน ไม่เคยทะเลาะกันเลย ตลอดเวลา

เราสองคน ตลอดเวลา ไม่เคยทะเลาะกันเลย

2.2.2.3.6 ชนิดที่อาจจะทำหน้าที่ร่วมกับคำบอกเวลาค่วมกันได้ 2 ประเภท และร่วมกับคำในหมวดอื่นได้ 5 หมวด คือ ชนิดที่ปรากฏข้างหน้าคำบอกเวลา ประเภทที่ 1 หรือประเภทที่ 2 ค่วมกัน หรือ คำบอกกำหนดเสียงตรี หรือ คำบอกดำดัมที่ก็ได้ และปรากฏข้างหลังคำบอกจำนวนบุ หรือคำหน้าคำบอกจำนวน หรือคำบุพบทก็ได้ค่วม ซึ่งมี แต่ที่เป็นรูปคำเดี่ยว จำนวน 8 คำ (ดูรายการคำพร้อมค่วมตัวอย่าง ในผนวก จ หน้า 147-52 เช่น คำว่า คืน ปี เป็นต้น

ตัวอย่าง

ก. ปรากฏข้างหน้าคำบอกเวลาประเภทที่ ๑

คืนต่อมา สนุกมากไหม

สนุกมากไหม คืนต่อมา

ปีต่อมา ไร่นาที่นั่น เสียหายมาก

ไร่นาที่นั่น เสียหายมาก ปีต่อมา

ไร่นาที่นั่น ปีต่อมา เสียหายมาก

ข. ปรากฏข้างหน้าคำบอกเวลาประเภทที่ 2 ด้วยกัน

คืนก่อน ไม่ได้มาพักที่นี่หรอก

ไม่ได้มาพักที่นี่หรอก คืนก่อน

ปีก่อน น้องคนนี้ ได้เป็น ประธานเชียร์

น้องคนนี้ ได้เป็น ประธานเชียร์ ปีก่อน

น้องคนนี้ ปีก่อน ได้เป็น ประธานเชียร์

ค. ปรากฏข้างหน้าคำบอกกำหนดเสียงตรี

คืนนั้น กัดบักไก่ใหม่

กัดบักไก่ใหม่ คืนนั้น

ปีนี้ เวียนหนักใหม่

เวียนหนักใหม่ ปีนี้

ง. ปรากฏข้างหน้าคำบอกลำดับที่

คืนสุดท้าย เล่น- อะไร -กันบ้าง

เล่น- อะไร -กันบ้าง คืนสุดท้าย

ปีหน้า จะมาที่นี่กันอีกใหม่

จะมาที่นี่กันอีกใหม่ ปีหน้า

จ. ปรากฏข้างหลังคำบอกจำนวน

บางคืน รอนมากที่สุดทีเดียว

รอนมากที่สุดทีเดียว บางคืน

บางปี ชาวในนา ตายหมดก็มี

ชาวในนา ตายหมดก็มี บางปี

ชาวในนา บางปี ตายหมดก็มี

จ. ปรากฎข้างหลังคำหน้าคำบอกจำนวน

ทั้งคืน แพบไม้ไค้หลับเลย

แพบไม้ไค้หลับเลย ทั้งคืน

ทั้งปี ปีฉัน ไม้เคยไค้ดู- หน้ง -เลย

ปีฉัน ไม้เคยไค้ดู- หน้ง -เลย ทั้งปี

ปีฉัน ทั้งปี ไม้เคยไค้ดู- หน้ง -เลย

ช. ปรากฎข้างหลังคำพบท

ตลอดคืน ไค้ยินแแต่เสียงสุนัข

ไค้ยินแแต่เสียงสุนัข ตลอดคืน

ตลอดปี คุณแม่ฉัน ไม้เคยไค้ไปเที่ยวที่ไหนเลย

คุณแม่ฉัน ไม้เคยไค้ไปเที่ยวที่ไหนเลย ตลอดปี

คุณแม่ฉัน ตลอดปี ไม้เคยไค้ไปเที่ยวที่ไหนเลย